

WVZ

adviescommissies voor ruimtelijke kwaliteit

Colofon

Samenstelling: Emmy Kanon

Met bijdragen van: Remco Reijke, Willem Quispel,
Maarten Overtoom en Jef Mühren

Uitgave: WZNH

Alkmaar, maart 2011

Basisontwerp DesignArbeid

Implementatie Flores Automatisering

1. Voorwoord

Met veel genoegen bieden wij het gemeentebestuur van Bergen het verslag aan van de werkzaamheden van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit in 2010. De commissie, die bestaat uit door uw gemeenteraad benoemde leden, vervult de wettelijke adviestaak voor welstandstoezicht op grond van de Woningwet. In het voorliggende jaarverslag 2010 komt, zoals de Woningwet dat voorschrijft, aan de orde op welke wijze de commissie toepassing heeft gegeven aan de in de gemeentelijke welstandsnota opgenomen welstandscriteria. Dat wil zeggen hoe de commissie de door uw raad vastgestelde welstandscriteria heeft gebruikt bij de beoordeling van bouwvergunningaanvragen. Wij vertrouwen erop dat dit jaarverslag u een goed beeld geeft van de inspanningen om de advisering in uw gemeente uit te voeren zoals bedoeld in uw welstandsnota.

Wij nodigen u uit om met ons terug te kijken.

Dit jaarverslag heeft vier hoofdstukken: een eerste inleidend hoofdstuk over de actuele ontwikkelingen, een tweede hoofdstuk over de inhoud van het beleid en de welstandsadviezen, een derde hoofdstuk over de organisatorische aspecten van het welstandstoezicht en een slothoofdstuk met conclusies en aanbevelingen.

In de bijlagen vindt u de cijfers, het verslag van het evaluatiegesprek met de portefeuillehouder en de curricula van de commissieleden.

Onze indruk is dat het draagvlak voor ons advieswerk toeneemt op die momenten dat burgers of bestuurders kennis nemen van de praktijk van het welstandstoezicht door het bijwonen van een planbehandeling in de commissievergadering. Wij nodigen dan ook raadsleden van harte uit om eens te ervaren hoe wij de opdracht van het gemeentebestuur tot uitvoering brengen.

Met veel enthousiasme en met respect voor de specifieke cultuur in uw gemeente hebben wij ook in 2010 voor de gemeente Bergen gewerkt. Wij doen dit voor Noord-Hollandse gemeenten al bijna 100 jaar vanuit de statutaire doelstelling van WZNH: het beoordelen en bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit van de gebouwde omgeving in de provincie Noord-Holland.

WZNH blijft zich ook de komende jaren inzetten voor professionele en proportionele advisering over ruimtelijke kwaliteit en wij verheugen ons erop de samenwerking met uw gemeente in 2011 te kunnen voortzetten.

Op de website van WZNH, www.wznh.nu vindt u de nodige informatie over ons advieswerk ten dienste van de ruimtelijke kwaliteit in Noord-Holland.

Ir. Remco Reijke, voorzitter Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit gemeente Bergen

Drs. Ing. Jef Mühren, directeur WZNH

In dit hoofdstuk gaan wij in op

- Actuele ontwikkelingen
- Invoering van de Wabo
- Modernisering van de monumentenzorg (MoMo)

Actuele ontwikkelingen

Het jaar 2010 was in vele opzichten een opmerkelijk jaar. Een jaar van aanpassing en heroriëntatie naar aanleiding van de gevolgen van de economische crisis, een jaar van politieke verandering met landelijke en lokale verkiezingen, maar ook een jaar van grote veranderingen op het terrein van wet- en regelgeving.

In Bergen is in 2010, net als elders in Nederland, het aantal grote plannen dat aan de welstandscommissie is voorgelegd laag gebleven (vergelijkbaar met 2009) als gevolg van de economische crisis die vooral de bouwsector hard treft. Het aandeel kleine plannen voor individuele woningen en woning- en bedrijfsuitbreidingen is, ten opzichte van de periode voor de crisis, redelijk op niveau gebleven. In 2010 zijn ook plannen voorgelegd die werden herontwikkeld in het kader van bezuinigingen. Hier en daar lijken zich tekenen van voorzichtig herstel voor te doen, met name in de kleine projectmatige bouw. Maar ook in 2011 en verder zal, zo lijken de vooruitzichten aan te geven, de groei, met name in de nieuwbouw beperkt zijn.

Toch kunnen we niet zeggen dat het ontbreekt aan dynamiek en aandacht voor ruimtelijke kwaliteit in Bergen. Ook in tijden van beperkte nieuwbouwoontwikkeling en de noodzaak tot bezuinigen is er op lokale schaal aandacht voor de wijze waarop de omgeving wordt ingericht. Het accent verschuift naar beheer, functieverandering, hergebruik, herbestemming en duurzaamheid. Ook is er meer aandacht voor cultuurhistorie en de inrichting van het landschap en de openbare ruimte. Op al deze terreinen staat de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit de gemeente en het gemeentebestuur graag terzijde.

Wij beseffen dat het draagvlak voor ons werk kwetsbaar is in een tijd dat veel gesproken wordt over deregulering en er over de volle breedte wordt gezocht naar mogelijkheden voor bezuiniging.

We hebben er in de afgelopen jaren dan ook aan gewerkt om onze adviezen te beperken tot het nodige, proportioneel en gericht op het belang van het bouwwerk voor de omgeving.

Vrijwel iedereen wil voor de eigen bouwinitiatieven te maken hebben met beperkte regels, veel vrijheid en een slagvaardige (snelle en correcte) overheid. Hieraan wordt op alle fronten gewerkt. De rijksoverheid heeft voor naar verwachting meer dan 50% van de bouwinitiatieven de vergunningsplicht opgeheven (en daarmee ook de welstandsadvisering) en voor de overige plannen de proceduretermijn versneld. Naast eigen bewegingsvrijheid voor het bouwen is vrijwel iedereen ook voorstander van enige bemoeienis en sturing bij ontwikkelingen in eigen directe omgeving (de burens) en in gebieden die door iedereen als (historisch) kwetsbaar en van publiek belang wordt gevonden. Voor die situaties en gebieden leggen wij als commissie, op basis van het gemeentelijke beleid, de lat vanzelfsprekend wat hoger. Onze ervaring is dat dat door burgers uiteindelijk vaak wordt geaccepteerd en in veel gevallen positief wordt beoordeeld. Ook in gemeenteraden worden die geluiden vaker gehoord. Ons motto voor de komende periode blijft dan ook: scherp waar het moet, losser waar het kan.

Invoering van de Wabo

Op 1 oktober 2010 is de Wabo (Wet administratieve bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. De daaruit voortvloeiende

omgevingsvergunning is voor de gemeente een complexe opgave, zowel organisatorisch als wat betreft de gevolgen voor het ruimtelijk beleid. De termijn van vergunningverlening is flink ingekort. Het vergunning vrij bouwen is aanzienlijk verruimd. Bovendien is voor veel bouwwerken die passen in het bestemmingsplan voortaan geen omgevingsvergunning nodig en is er dus vooraf ook geen welstandsadvies. WZNH constateert dat de raakvlakken tussen ruimtelijke ordening (structuurvisies, bestemmingsplannen en afwijkingsbeleid), het ruimtelijk kwaliteitsbeleid (waaronder het welstandsadvies) en het erfgoedbeleid (het gebiedsgericht monumentenbeleid) steeds groter worden. Was de welstandsnota in de beginjaren rond 2004 nog een nieuw en betrekkelijk op zichzelf staand instrument, de komende jaren zullen, als gevolg van het rijksbeleid, de instrumenten steeds nadrukkelijker op elkaar moeten worden afgestemd en soms zelfs geïntegreerd.

Modernisering monumentenzorg

De modernisering van de monumentenzorg (MoMo) kreeg in 2010 verder gestalte. Gemeenten worden nu verplicht om in bestemmingsplannen de cultuurhistorische waarden vast te leggen en hebben een grotere eigen verantwoordelijkheid bij de monumentenadvisering. De erfgoedinspectie stelt hogere eisen aan de lokale monumentenadvisering en de monumentencommissie. Vergunningstermijnen worden verkort en er zal ook bij monumenten meer vergunningsvrij mogelijk gaan worden. Een gebiedsgericht erfgoedbeleid zoals met MoMo wordt beoogd is voor veel gemeenten nog toekomstmuziek.

In dit hoofdstuk gaan wij in op

- Het effect van welstand: enkele bijzondere welstandsadviezen in 2010
- Het Q-team “Mooi Bergen”
- Het Q-team “Schoorl Klopt”
- Integratie Welstand en Monumenten
- De welstandsnota: hoe functioneert het beleidskader

Het effect van welstand

Hoewel ook in Bergen te merken is dat de bouwcrisis Nederland in zijn greep heeft, heeft de commissie in 2010 een aantal interessante bouwplannen mogen beoordelen. Feit is wel dat deze bouwplannen voornamelijk voorkomen in de kernen Bergen en Bergen aan Zee. In de Egmond en Schoorl/Groet gaat het voornamelijk om meer ondergeschikte verbouwingen.

Voor dit jaarverslag is een selectie gemaakt van de meest opmerkelijke plannen, om inzichtelijk te maken wat het effect is van welstandstoezicht; tijdens het planproces door de kwaliteitsbegeleiding en/of achteraf door de beoordeling van een bouwplan door de commissie. En dit alles steeds op basis van de Welstandsnota.

herbouw Sporthal De Blinkerd

Heereweg 150, Schoorl

Een bijzonder plan uit Schoorl betreft de herbouw van een sporthal, nadat deze door brand verwoest was. Voordat het plan een aantal maanden later een positieve beoordeling krijgt, zal de commissie met aanvragers, architecten, gemeente, wethouder en omwonenden contact hebben.

In januari 2010 komen de architecten het plan voor het eerst toelichten. Het gaat om de eerste fase van de herbouw van het complex. Op de bestaande fundering worden een sporthal, café en verkleedruimten gebouwd. De architecten hebben een eigentijds gebouw ontworpen. De sporthal krijgt een rechthoekige plattegrond. Het café en de bibliotheek hebben een gekromde gevel. Tussen het nieuwe deel en het bestaande deel komt een glazen element als een as die de verschillende functies verdeelt. De uitvoering gebeurt in natuurlijke materialen met hout en een lichte leisteen voor de plint (met eventueel groene beplanting ervoor). Het is de bedoeling om in de toekomst ook het bestaande, behouden deel te moderniseren. De commissie merkt op dat de welstandscriteria voor dit gebied met regulier welstandsniveau aangeven dat gebouwen met een bijzondere of openbare functie (in vormtaal, materiaal en detaillering) dienen aan te sluiten op hetgeen in het gebied gebruikelijk is. Het gepresenteerde plan geeft hier geen inzicht in en de commissie vraagt daarom om meer gegevens van de omgeving, ook in verband met de omwalling. Hoe wordt dit bijvoorbeeld ervaren door de gebruikers van de openbare ruimte? Twee gevels ogen namelijk vrij ongenaakbaar. Er is te weinig (beeld)informatie van de omgeving voor de commissie om dit te kunnen beoordelen. Daarom houdt ze de aanvraag aan.

Op 1 februari presenteren de architecten een gewijzigd ontwerp. Deze keer zijn ook toehoorders aanwezig. Een van de toehoorders heeft spreekrecht aangevraagd.

De architect heeft een analyse gemaakt van de omgeving. Hij geeft aan aansluiting te hebben gezocht met de bebouwing in de omgeving en het lint en met de doorzichten naar de weilanden en het duingebied. In uitstraling en materialen is daarom gekozen voor groene, bruine en aardtinten. Ter verduidelijking toont hij fotovoorbelden van woningen en gebouwen in de omgeving en van de achtertuinsituatie van de sporthal. Aan weerszijden

van het lint bevindt zich aan één kant duingebied en aan de andere kant open weiland. Het plan past intussen ook binnen het bestemmingsplan. De toehoorder, een omwonende, heeft bezwaren die voornamelijk van stedenbouwkundige en bestemmingsplan technische aard zijn. De commissie geeft hem het advies om daarover contact op te nemen met de gemeente.

Voor de commissie is nog steeds niet voldoende aangetoond wat de relatie is met de bebouwing in het betreffende welstandsgebied. De voorbeelden die getoond zijn staan in een ander welstandsgebied. Het geheel dient qua maat kleinschaliger gemaakt te worden, bijvoorbeeld door een parcellering of uitvoering in kleinere eenheden, passend bij de kleinschalige bebouwing en het groen. Aansluiting met wat in de omgeving gebruikelijk is dient op een overtuigende manier te gebeuren. Nu lijkt bijvoorbeeld de referentie aan een kapberg in dit stenen complex vergezocht.

De commissie vraagt verder aan de gemeente om uit te zoeken of het niet mogelijk is om het plan te ontwerpen in samenhang met de toekomstige tweede fase. Het gebied in één keer herinrichten kan betekenen dat de verschillende functies anders geplaatst worden, zodat er meer harmonie met de omgeving kan ontstaan.

Heereweg 150, School, Sporthal De Blinkerd

Een maand later, op 1 maart, vindt het derde overleg plaats. De architect en de aanvrager zijn aanwezig. De voorzitter van de commissie laat weten dat hij in de tussentijd contact heeft gehad met de wethouder over mogelijkheden om de eerste en tweede fase te koppelen en om het openbare gebied te integreren. De gemeente heeft vervolgens contact gezocht met de architect.

De architect licht een gewijzigd plan toe, waarbij de opmerkingen van de commissie zijn verwerkt. Op diverse manieren is meer kleinschaligheid gecreëerd: in het parcelleren van het gebouw, in de positionering van de aarden wal en in een rustiger ritme van de kolommen van de hal. Ook is een oplossing gevonden in het uitvoeren in verschillende materialen, waarbij de kleuren meer versoberd zijn. Tussen de verschillende functies is een doorzicht gemaakt. Gezien de uitgangspunten van het project vindt de commissie dat een goede stap is gezet. De architect beaamt dit. Het geheel is kleinschaliger geworden. De aarden wal is nu als grondlichaam gecreëerd. Deze aarden wal is volgens de commissie een onlosmakelijk deel van het ontwerp en is essentieel voor het plan om te kunnen voldoen aan redelijke eisen van welstand. Zij adviseert de gemeente om mee te werken

aan de aarden wal. De commissie gaat op hoofdlijnen akkoord met het plan, inclusief aarden wal.

Twee weken later, op 15 maart, ligt een bouwaanvraag voor. De plantoelichter deelt mee dat de gemeente mee zal werken aan een groen talud. Het bouwplan wordt vervolgens positief beoordeeld op grond van de criteria uit de gemeentelijke welstandsnota.

De commissie krijgt in 2010 ook twee interessante bouwaanvragen voor de Eeuwigelaan in Bergen te beoordelen. Het gaat in beide gevallen om vrijstaande woningen met plat dak. En dat terwijl de gebiedsgerichte criteria uit de welstandsnota aangeven dat een plat dak niet mogelijk is.

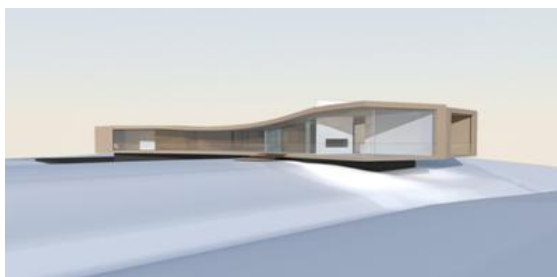
Nieuwbouw woning

Eeuwigelaan 29, Bergen

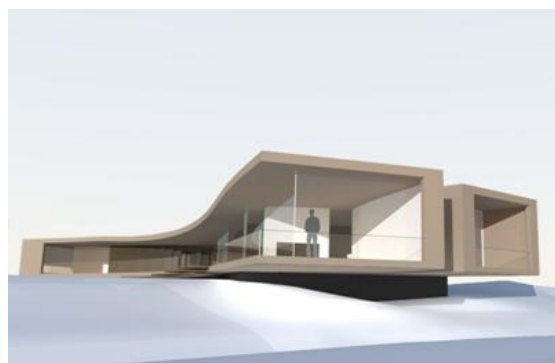
Op 29 maart zijn de architecten aanwezig voor vooroverleg. Er ligt nog geen bouwaanvraag voor. Het gaat om de bouw van een woning op een vrijstaande kavel. De kavel ligt tussen twee strandwallen in. Uitgangspunt bij het ontwerp van de woning was om deze strandwallen te respecteren. Dit resulteerde in een langgerekte woning in een x-vorm. Aan de kant van de strandwallen komt het hoofdvolume boven het maaiveld te zweven, steunend op een plint. In deze onderbouw, onder het maaiveld, komt een aantal functies. De positie van de garage is nog niet definitief. De woning krijgt een aan de uiteinden licht hellend dak dat zich als een plat dak manifesteert. De materialisatie van het dak is nog niet bekend. De woning krijgt aan de westkant grote transparante gevels van glas. De overige gevels worden van hout.

De commissie vindt het een interessant plan. De woning staat in een gebied met een bijzonder welstandsniveau. Het plan voldoet niet aan de gebiedsgerichte criteria omdat platte daken niet toegestaan zijn voor het hoofdgebouw. Maar, stelt de nota, er is plaats voor nieuwe vormen van architectuur, mits deze een kwaliteitsverbetering van het gebied inhouden. Dit is volgens de commissie het geval. Aangezien er al eerder platte daken voorkomen in de omgeving is deze dakvorm volgens de commissie goed voor te stellen. Wel vraagt ze om extra aandacht voor de plint. Deze dient zo helder mogelijk te zijn, met het beeld van een drager van het hoofdvolume. Daarom dient de toegang tot de garage volgens haar niet aan de voorkant geplaatst te worden. De commissie gaat op hoofdlijnen akkoord. Ze ziet een definitieve bouwaanvraag met de detaillering, kleur- en materiaalgebruik met belangstelling tegemoet.

Deze bouwaanvraag met een gewijzigd ontwerp ligt een aantal maanden later ter beoordeling bij de commissie. Het advies van de commissie inzake de plint is goed in het gewijzigde voorstel verwerkt. De onderbouw is slanker geworden waardoor ook de ingang van de garage beter is weggewerkt. Het zwevende karakter van de bovenbouw wordt daardoor versterkt. Het bouwplan voldoet daarmee aan redelijke eisen van welstand.

Eeuwigelaan 29

Nieuwbouw woning

Eeuwigelaan 41, Bergen

Een andere nieuwbouwwoning aan de Eeuwigelaan wordt op 13 september voorgelegd aan de commissie. De architecten zijn aanwezig voor een toelichting op het plan. De nieuwe woning vervangt een bestaande. Het gaat om een villa van twee lagen met een plat dak. Het grondoppervlak blijft gelijk aan de bestaande woning, maar is naar de weg geschoven om zodoende meer ruimte aan de achterkant te krijgen voor een eventueel zwembad. De leefruimtes zijn op de begane grond gesitueerd. De woning ontsluit zich naar het zuiden, naar de tuin. Hier komen transparante gevels. De overige gevels zijn meer gesloten. De voorgevel met een gesloten schijf ervoor is ontworpen om als achtergrond voor het groen te dienen. Aan de voorkant komt ook de parkeergelegenheid. Deze garage ligt verscholen in een opgehoogd deel van het terrein. De gevels worden uitgevoerd in beton in een titaan witte uitvoering. De uiterst slank gedetailleerde kozijnen zijn achter het beton geplaatst. Sommige gesloten geveldelen zijn van naturel (verweerd) hout.

Bestaande situatie

Nieuwe situatie

De woning staat in een gebied met een bijzonder welstandsregime. Ook dit plan voldoet op een aantal punten niet aan de gebiedsgerichte criteria uit de welstandsnota. Er kan afgeweken worden als het gaat om een architectuur die een kwaliteitsverbetering van het gebied inhoudt. Dit is volgens de commissie het geval. Ze heeft waardering voor het plan. Wel zijn er twee punten die om nader onderzoek vragen:

- de uitvoering van de voorgevel: deze sluit zich nadrukkelijk af van de openbare weg door zijn geslotenheid, veroorzaakt door de schijf en de niet zichtbare entree. De commissie vraagt om een meer open karakter naar de weg toe;
- de positie van de garage: deze ligt met een talud voor de voorgevel naar de openbare weg toe. Dit doet volgens de commissie afbreuk aan het ontwerp van de villa en het beeld vanuit de openbare ruimte. Ze vraagt om een ander oplossing, bijvoorbeeld aan de zijkant van de woning of meer ondergronds. Het plan voldoet daarom nog niet aan redelijke eisen van welstand.

Eeuwigelaan 41 achtergevel

Linker zijgevel

Op 27 september wordt een gewijzigd plan aan de commissie voorgelegd. De architecten zijn wederom aanwezig om een toelichting te geven. De opmerkingen van de commissie zijn verwerkt. De garage is in het duin ingegraven en krijgt een eigen toegangsweg. De voorgevel met de schijf is meer open geworden onder andere door de toevoeging van een nis. De architecten zelf vinden dat de veranderingen een verbetering van het plan inhouden.

De commissie is het hier mee eens. Het plan voldoet nu aan redelijke eisen van welstand.

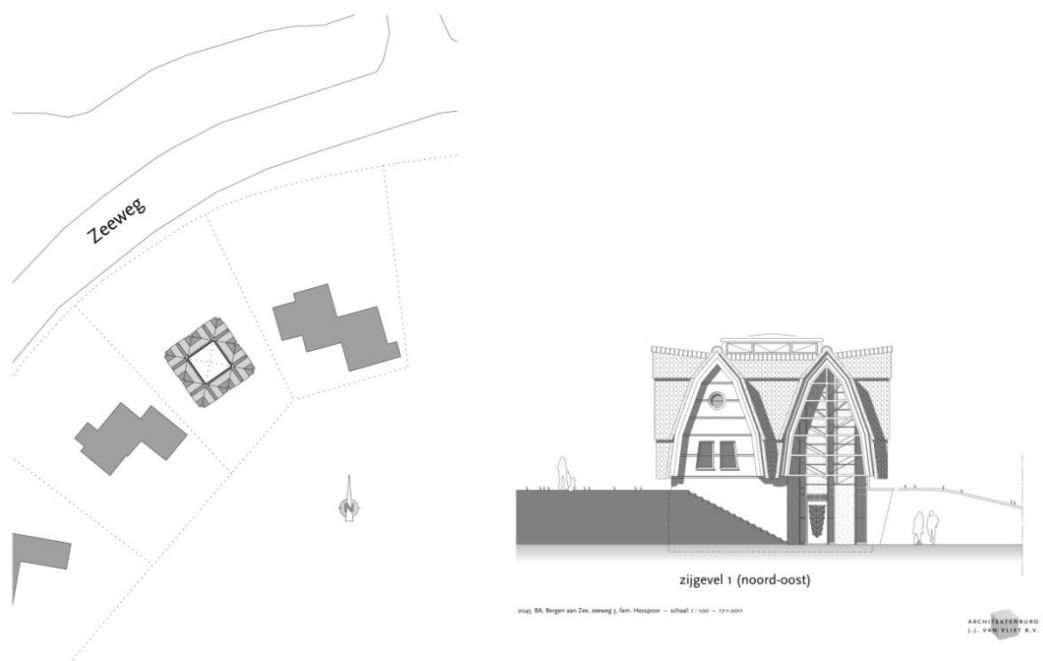
Wel heeft de commissie nog een aantal suggesties 'ten overvloede'. De keermuur van 1.50m hoog aan de voorkant van de woning kan het zicht op de hoofdentree ontnemen. Ook vraagt ze nog aandacht voor de doorvalbescherming bij de garage. Om het ontwerp zijn kracht te laten behouden, adviseert de commissie om deze zo transparant mogelijk uit te voeren of op te nemen in het tuinontwerp.

Nieuwbouwwoning

Zeeweg 3, Bergen aan Zee

Een vierde plan om de effecten van welstand te tonen is de nieuwbouwwoning ter vervanging van een bestaande aan de Zeeweg in Bergen aan Zee, een gebied met een bijzonder welstandsniveau. Het plan wordt voor het eerst aan de commissie voorgelegd op 8 augustus.

De architect en de aanvrager zijn aanwezig voor een toelichting op het ontwerp. Het gaat om een woning op de grens van het dorp en het duingebied, boven op het duin. Het betreft een vierkant gebouw van drie lagen en een kelder. Aan elke zijde van het gebouw komen twee hoge doorlopende topgevels met kappen. Elke topgevel krijgt een eigen karakter. Eén daarvan is de entree. Het geheel wordt rietgedekt.

De commissie heeft waardering voor het ontwerp. Ze vindt de kaparchitectuur erg dominant, maar gezien de grootte van de woning acht zij dit wel mogelijk. Het gaat om een interpretatie van de "Bergense school". Hierbij is de kapvorm dominant en bepalend voor de bouwmassa. De bovenste verdieping verheft zich echter boven de nokken, waardoor de rietgedekte kappen hun dominantie verliezen. De commissie is van mening dat deze verdieping in de huidige rechte vorm onvoldoende bijdraagt aan de kwaliteit van de architectuur. Daarbij wijst de commissie op de alzijdigheid van het plan en de zichtbaarheid vanuit de geaccidenteerde omgeving. En, gezien de dominantie van de kaparchitectuur, vraagt de commissie zich af of een extra bouwlaag nodig is of dat deze lager dan de nokken en dus

onzichtbaar zou kunnen worden uitgevoerd. In ieder geval vraagt de opbouw om meer overeenkomst met het onderliggende. Twee weken later is de architect aanwezig voor een toelichting op een gewijzigd ontwerp. Hij laat een aantal alternatieven zien. Uiteindelijk heeft hij gekozen voor een oplossing waarbij de kappen naar de voorkant toe een hogere hellingshoek krijgen. Hierdoor wordt de bovenste verdieping/opbouw als het ware ingebed. Volgens de commissie is haar bezwaar hiermee weggenomen en voldoet het bouwplan aan de criteria uit welstandsnota. Ten overvloede vraagt de commissie wel om aandacht voor de fijne detaillering van het geheel. Uiteindelijk, op 30 augustus, zal de architect nogmaals op bezoek komen. Het beoordeelde plan blijkt niet te voldoen aan het bestemmingsplan en is daardoor aangepast. De opbouw krijgt nu gevellijnen die schuin naar binnen lopen. Wel wordt de opbouw nog steeds achter de dakrand geplaatst. Het plan voldoet daarmee volgens de commissie nog steeds aan redelijke eisen van welstand.

Zeeweg 3 impressie vooraanzicht

Q-team “Mooi Bergen”

In 2009 is een Qualityteam (Q-team) geformeerd dat, in samenwerking met de stedenbouwkundige supervisor A. Trompert, de opdracht heeft om de stedenbouwkundige contouren voor uitwerking van de structuurvisie voor het centrum van Bergen op te stellen.

Naast de supervisor hebben o.a. een landschapsarchitect, een architectuurhistoricus, een lokaal deskundige en gemeentelijke vertegenwoordigers vanuit ruimtelijke ordening en vastgoed zitting in het team. Als vertegenwoordiger van de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit werd ir. W.A. Quispel in het Q-team opgenomen.

De vergaderingen van het Q-team zijn informeel van aard en het Q-team fungeert als klankbord voor de supervisor. Omdat er geen formele verslaglegging is van de bijeenkomsten informeert de gemandateerde de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit regelmatig over de ontwikkelingen.

Formeel is het werkgebied van het Q-team begrensd door de Breelaan, Karel de Grote laan en de Russenweg, maar de vrijheid kan genomen worden om de stedenbouwkundige problematiek breder te bekijken. In 2009 kwamen zo onder meer voorstellen aan de orde voor de inrichting van de omgeving rond de Ruinekerk en de stedenbouwkundige randvoorwaarden voor de omgeving van het oude postkantoor.

In de loop van 2010 zijn steeds deelgebieden uit het stedenbouwkundige masterplan onder de loep genomen. In december heeft Maarten Overtoom de plaats van Willem Quispel in het Q-team overgenomen.

Facelift voor Bergen krijgt gestalte

DOOR KANS BRAMHUIS
BERGEN - Er zit vaart achter de herinrichting van het centrum van de kern Bergen. Als alles volgens plan verloopt heeft het kunstenaarsdorp in 2016 een grote ondergrondse parkeergarage, twee pleinen, een groot aantal nieuwe woningen en een fraaie winkelpromenade.

Projectleider Eric van Hout geeft het golf toe. Al decennia lang wordt er gesproken over een facelift voor het Bergense centrum, maar het is er nooit van gekomen. Het Ceterosplan, dat deed uit maakt van het Project Moel Bergen uit 2006, is de leidraad voor de nabije toekomst.

OudeL rege van architect Aad Trompant werd een 'wellness-oceaan' samengesteld met afvaardigingen uit de Welstandscommissie en Monumentenzorg, een landschapsarchitect en plaatselijk architect. Maarren Odin. Zij hebben de plannen bekeken aan de hand van een aantal criteria", geeft Van Hout aan. "Daarbij zijn ook de klankbordgroep en de bewoners betrokken. We moesten voldoen aan de eisen van sociale woningbouw, scholing, kinderopvang, gezondheidszorg, leerplekken, de afritten van vandenboskwandigen en het plan moet natuurlijk ook economisch uitvoerbaar zijn. Die criteria moesten met elkaar in balans zijn."

Inspiraatie

Van Hout benadrukt dat er geen sprake is van een definitieve versie. "De raad zal dinsdag groen licht moeten geven voor het ontwerp van de Structuurole, een overzicht van de visie op hoofdlijnen en voor het project Winkelkerk Bergen. Als die gebure zal het wettelijk vrijgegeven voor de inspraak. Ook kunnen de inwoners in het najaar reageren op de plannen tijdens discussieavonden. Dan is er ruimte om ideeën te delen. De al dan niet gewildigde plannen komen vervolgens terug bij een klankbord-

Een esquette van het centrum van Bergen met de Dreef als 'laan'.

1000-2000 VERVOLGD

groep. Daarna start begin 2012 de tweede laagwerkzaamheid. Dan kan er nog een kleine wijziging worden ingediend."

Een van de belangrijkste pijlers van het project is 'de wereld onder de grond', zoals van Hout het omschrijft. "We willen de auto's zo veel mogelijk uit het centrum vandaan houden. Daarom heeft de gemeenteraad gekozen voor een grote parkeergarage. De

eerste fase van de bouw voorziet in een minuscule parkeergarage van zestig plaatsen naast de al bestaande ondergrondse parkeergarage. De eerste wordt verplaatst naar de plaats van de huidige bibliotheek. In een latere fase van de bouw wordt er nog een langgestrekte parkeergarage gebouwd voor 150 plaatsen."

Ook voor de 'beganse grond' heeft Bergen grote plannen. "De

Dreef moet de uitstraling van een 'laan' krijgen", vertelt Van Hout. "Ma is het profiel van de Dreef breed en in de toekomst mag het allemaal wat kleiner met onder meer twee pleinen. Het uitgangspunt is dat Bergen een dorps karakter behoudt."

De Haumenelocatie, de plaats van het verzorgingsgebouw van de harnaken, de brandweer en een garagebedrijf, is ingeremd

voorsociale woningbouw moet og huizen uit de goedkopere prijsklassen. Het zijn twee eenheden van drie of vier verdiepingen."

Signaal
 Het wandelhart en het Signaal moeten het Bergense centrum kleur geven. Het Signaal kernt op de plaats van de huidige Balkenafce, op de hoek van de Steenlan en de Stalenstraat. Het is een

gebouw van vijf lagen met een opvallende kap en biedt ruimte aan winkels op de begane grond en zeven grote appartementen op de overige verdiepingen. De naam 'Het Signaal' is ontleend aan het herenrijdschut van de oude Bergense School. Naast de winkels staan er op deze locaties acht twee-onder-één-lagewoningen en tien appartementen gepland.

Q-team "Schoorl Klopt!"

Het Q-team Schoorl klopt! heeft zijn eerste bijeenkomst gehad op 30 november 2010. Er wordt op aanvraag vanuit de gemeente vergaderd; de verwachting is dat dit Q-team elke zes weken bij elkaar komt.

Het team bestaat uit de wethouder (projectwethouder Schoorl Klopt), een aantal ambtenaren van de gemeente Bergen, een architectuurhistoricus, een landschapsarchitect, een stedenbouwkundige en een burgerlid. Vanuit de welstandscommissie heeft de heer ir. M. Overtoom zitting genomen in het Q-team.

Het Q-team is ondersteunend voor het ontwerp van een plan voor het centrumgebied van Schoorl. Het plan moet medio 2011 zijn voltooid als opmaat naar een bestemmingsplan.

Het is een ambitieus en boeiend plan voor de verdichting van centrum van Schoorl, waarbij ook voor het parkeren een structureel goede oplossing wordt gezocht. Deels zal dit een gebouwde voorziening worden, deels een optimalisatie van het bestaande parkeerterrein. Het programma betreft verder grondgebonden woningbouw, leisure, zorgbouw en detailhandel. Een belangrijk aspect van de opgave is het aanzicht van Schoorl vanaf de invalsroute vanuit het oosten. De doorstroming om Schoorl centrum komt hierbij ook aan de orde.

Integratie welstand en monumenten

In Bergen bestaat de Commissie Cultuurhistorische Kwaliteit (CCK). Deze adviseert het college o.a. inzake monumenten. In 2010 is overleg op gang gekomen om tot een geïntegreerde welstands- en monumentencommissie te komen. Mevrouw B. Detmar, beleidsambtenaar cultuurhistorie, heeft vanuit de gemeente een aantal keren contact hierover gehad met WZNH. Het is de verwachting dat begin 2011 hiervoor een voorstel wordt gemaakt.

De welstandsnota

De welstandsnota van de gemeente Bergen dateert uit 2004. Alle welstandsadviezen zijn gebaseerd op de welstandsnota. Het merendeel van de plannen wordt beoordeeld op basis van de gebiedsgerichte en/of objectgerichte welstandscriteria (waaronder de sneltoetscriteria). Als de gebiedsgerichte of objectgerichte criteria niet adequaat zijn om een bouwplan te beoordelen, kan de commissie gemotiveerd gebruik maken van de algemene criteria.

De commissie heeft reeds in een eerder stadium geadviseerd om de nota te evalueren en aan te passen. Met name het ontbreken van criteria voor detaillering en materiaalgebruik en een reclamebeleid dat niet geheel strookt met de alledaagse werkelijkheid zijn wat betreft de commissie elementen die in een vernieuwde nota om aanpassing vragen. Ook zijn in het afgelopen jaar meerdere malen woningen met een plat dak ter beoordeling voorgelegd, terwijl de criteria aangeven dat platte daken niet mogelijk zijn. Door het inwerkingtreden van de Wabo zijn veranderingen gekomen die nog niet in de welstandsnota zijn opgenomen. Als voorbeeld: het ambtelijk mandaat geldt niet meer, daardoor vervallen de sneltoetscriteria voor een ambtelijke afhandeling.

De commissie vraagt verder aandacht voor de afstemming met de bestemmingsplannen. Als voorbeeld ook hier weer de platte daken of hoogtes van bepaalde bouwwerken

In dit hoofdstuk gaan wij in op:

- Samenstelling van de commissie
- Werkwijze
- Openbaarheid
- Ervaringen gemandateerd werken

Samenstelling van de commissie

De Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit Kennemerland is een van de 14 commissies die in Noord-Holland werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van WZNH. De commissie adviseert de gemeenten Bergen, Castricum, Heemskerk en Uitgeest.

De leden van de commissie zijn benoemd door de gemeenteraad.

De commissie was in 2010 als volgt samengesteld:

- De heer R. Reijke, stedenbouwkundige, voorzitter
- De heer W. Quispel, architect en gemandateerde
- De heer E. Kuchlein, architect

De commissie werd ondersteund door:

- Mevrouw E. Kanon, commissiecoördinator (WZNH)
- De heer J. Schol, plantoelichter (gemeente)

De voltallige commissie aan het werk, met de commissiecoördinator

Werkwijze

De vergaderingen worden gehouden op de maandag in de oneven weken van het jaar. De gemandateerde vergaderingen zijn op locatie in het gemeentehuis van Bergen.

In totaal hebben er in 2010 voor de gemeente 326 planbehandelingen plaatsgevonden. Het aantal nieuwe aanvragen was 205 en het aantal aanvragen die betrekking hadden op aanvragen van voorgaande jaren was

29. Er zijn 3 negatieve adviezen geschreven. Meer cijfers treft u aan in bijlage 1.

Op 27 september vond het jaarlijkse evaluatiegesprek met de portefeuillehouder plaats. Het verslag van het gesprek is opgenomen als bijlage 2.

Openbaarheid

De vergaderingen van de commissie zijn openbaar. Er is een 'publieke tribune' voor toehoorders en belangstellenden. Planindieners kunnen een afspraak maken om een toelichting te geven op hun plan; in sommige gevallen vraagt de commissie daar ook expliciet om. In 2010 heeft de commissie bij 77 planbehandelingen de planindieners en/of de architect aan tafel mogen ontvangen.

Ervaringen gemandateerd werken

Januari 2010 is in Bergen gemandateerd werken ingevoerd. Een architect-lid van de welstandscommissie is gemandateerd voor het behandelen van de kleinere plannen. De gemandateerde komt eens in de veertien dagen op locatie voor de planbehandeling. De gemandateerde zitting vindt plaats in het gemeentehuis van Bergen. Aansluitend is er in de middag een regiovergadering met de volledige commissie op het WZNH-kantoor in Alkmaar. Eventueel kunnen plannen door de gemandateerde aangehouden worden en in de volledige commissie behandeld worden.

Het doel van het gemandateerd werken is de kwaliteit van de advisering te verhogen en vooral de welstandsbeoordeling laagdrempelig te maken. Met laagdrempelig wordt bedoeld dat aanvragers van kleinere plannen, vaak geen professionals, vooroverleg over hun bouwvoornemen kunnen voeren of een toelichting op hun bouwvraag kunnen geven. Van deze mogelijkheid wordt in Bergen jammer genoeg nauwelijks gebruik gemaakt. Het gemandateerd werken geeft ook een intensiever contact met de plantoelichter van Bergen. Bovendien is het eenvoudig om aansluitend of voorafgaand aan de behandeling locaties in Bergen te bezoeken, wat een locatie specifieke afweging bevordert.

De gemandateerde commissie met plantoelichter Jom Schol

5. Conclusies en aanbevelingen

Concluderend kunnen wij stellen dat 2010 een relatief rustig jaar was, waar het aantal plannen betrof, maar dat er over de hele linie weer een aantal interessante plannen de revue is gepasseerd. De commissie is er van overtuigd dat met haar advisering een goede bijdrage wordt geleverd aan de uitvoering van het beleid van de gemeente Bergen op het gebied van ruimtelijke kwaliteit. Dit beleid is er omdat het gemeentebestuur heeft vastgesteld dat er waarden, dan wel ambities zijn die deze beleidsuitgangspunten rechtvaardigen. Door de meeste mensen worden die waarden en ambities ook wel onderkend en onderstreept, zeker waar het de publieke ruimte betreft. Dat rechtvaardigt ook om hierop beleid te voeren. Wij zijn er ons als commissie steeds van bewust dat dit beleid evenwichtig en proportioneel moet worden uitgevoerd. De wijze waarop hieraan uitvoering kan en mag worden gegeven is aan veranderingen onderhevig. Dat brengt ons op de volgende conclusies en aanbevelingen.

Deze zijn voor een deel gelijk aan de opmerkingen in het jaarverslag van 2009. De reden hiervoor is, dat de herziening van de welstandsnota nog niet heeft plaatsgevonden en wij ook in 2010 weer tegen een aantal gevallen opliepen, waar onderstaande omissies in de nota aan de orde zijn. De commissie is verheugd dat in het gesprek met de (nieuwe) wethouder gesteld is dat een nieuwe nota op termijn noodzakelijk is.

- omtrent het ontbreken van criteria over detaillering, kleur- en materiaalgebruik concludeert de commissie dat de welstandsnota, uit 2004, aan een herziening en actualisering toe is. Wij achten deze criteria zodanig van belang voor een goede werkwijze, dat we hier toch nogmaals op wijzen.
- met betrekking tot het reclamebeleid adviseren wij in een nieuwe nota criteria op te nemen die meer in overeenstemming zijn met de dagelijkse gang van zaken. Voorbeeld hiervan is het niet toestaan van lichtreclame, terwijl deze op diverse plaatsen in (het centrum van) Bergen reeds aanwezig is en hierop niet lijkt te worden gehandhaafd.
- De Wabo (Wet administratieve bepalingen omgevingsrecht) is op 1 oktober 2010 van kracht geworden. Dit heeft gevolgen voor het welstandsbeleid. De nota is hier nog niet op aangepast. Zo is de terminologie veranderd en bestaat een ambtelijke toetsing niet meer. In de loop van 2010 heeft WZNH een aanbieding gedaan aan alle gemeenten om de welstandsnota 'WABO-proof' te maken. Dit is niet direct noodzakelijk maar op termijn wel wenselijk.
- Daarnaast heeft de Wabo de vrijheid van de burger om vergunningsvrij te bouwen aanzienlijk verruimd. Vooral op achter- en zijerven kan veel meer dan in het verleden zonder vergunning worden gebouwd. Dit is met name het geval op die plekken waar het bestemmingsplan globaal van karakter is en dus veel ruimte geeft. Het komt er op neer dat voor alle bouwwerken onder de 5 meter hoog, die passen binnen het bestemmingsplan geen omgevingsvergunning (vroeger bouwvergunning) meer nodig is. In kwetsbare gebieden kan dit betekenen dat niet meer op de verschijningsvorm kan worden gestuurd, ook niet wat betreft plaatsing en kleur- en materiaalgebruik. Dit brengt ons op de aanbeveling om niet alleen in het welstandsbeleid, maar ook in de nieuwe generatie bestemmingsplannen na te denken over de bouwmogelijkheden.

Afstemming tussen bestemmingsplan en welstandsbeleid wordt de komende jaren cruciaal.

- Als commissie juichen we de integratie van beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit toe. Waar we eerder en meer integraal kunnen meedenken verandert onze rol van toetser aan het eind naar adviseur en planbegeleider gedurende het proces. We zijn ervan overtuigd dat de aanvrager dat ook positief zal ervaren.
- In een aantal gemeenten is in 2010 de digitale welstandsnota gelanceerd. Hiermee is geprobeerd het welstandsbeleid voor de burger inzichtelijk te maken. Alle spelregels uit de welstandsnota worden zo via de gemeentelijke website, op basis van de invoer van postcode en huisnummer, voor elke willekeurige locatie raadpleegbaar. Een aantal gemeenten experimenteert hierbij ook met de directe koppeling aan bestemmingsplangegevens en gegevens over cultuurhistorie en monumenten.
- WZNH raadt gemeenten aan de vertaling van het welstandsbeleid voor gebruik op internet te koppelen aan het landelijk model Welstand Transparant. WZNH ondersteunt de raadpleegbaarheid via internet harte omdat hiermee het draagvlak voor het advieswerk onder de bevolking verder kan toenemen.

Aantal planbehandelingen

In 2010 heeft de welstandscommissie voor de gemeente Bergen 234 vergunningaanvragen behandeld, waarvan 29 betrekking hadden op aanvragen van voorgaande jaren. In verband met herhalingen was het totaal aantal planbehandelingen 326.

Deze zijn als volgt verdeeld:

soort aanvraag	aantal aanvragen	aantal behandelingen	percentage herhalingen t.o.v. de aanvragen
Bouwvergunning	206	288	40 %
<i>waarvan nieuwbouw</i>	58	86	32 %
<i>waarvan verbouwing</i>	148	202	27 %
Preadvies	18	20	6 %
Reclameaanvraag	3	3	0 %
Adviesaanvraag handhaving	2	2	0 %
Overige vergaderonderwerpen	5	13	30 %
Totaal	234	326	39 %

In vergelijking met de voorgaande jaren ontstaat het volgende beeld:

soort aanvraag	2010		2009		2008	
Nieuwe aanvragen	205	63 %	192	63 %	232	58 %
Aanvragen van voorgaande jaren	29	9 %	15	5 %	34	8 %
Herhalingen	92	28 %	98	32 %	135	34 %
Totaal	326	100 %	305	100 %	401	100 %
<i>waarvan préadviezen</i>	36	11 %	46	15 %	18	4 %
<i>waarvan reclameaanvraag</i>	3	1 %	6	2 %	5	1 %
<i>waarvan handhaving</i>	2	1 %	5	2 %	2	0 %

Verdeeld over de soorten bouwwerken ontstaat het volgende beeld:

soort bouwwerk	2010		2009		2008	
Individuele woningen	220	67 %	220	72 %	289	72 %
Woningcomplexen	9	3 %	29	10 %	22	5 %
Bedrijfsgebouwen	31	10 %	15	5 %	15	4 %
Agrarische gebouwen	2	1 %	2	1 %	4	1 %
Openbare en bijzondere bouwwerken	46	14 %	21	7 %	43	11 %
Kleine en overige bouwwerken	11	3 %	1	0 %	2	1 %
Overige plannen	7	2 %	17	6 %	26	6 %
Totaal	326	100 %	305	100 %	401	100 %

Adviezen

De adviezen over het totaal aantal planbehandelingen zijn als volgt verdeeld:

adviezen aan B&W	2010		2009		2008	
Akkoord	192	59 %	153	50 %	210	52 %
Akkoord op hoofdlijnen	28	9 %	26	9 %	10	2 %
Niet akkoord, tenzij	19	6 %	38	12 %	40	10 %
Niet akkoord, nader overleg	66	20 %	55	18 %	66	16 %
Niet akkoord, definitief	3	1 %	8	3 %	19	5 %
Aanhouden	14	4 %	20	7 %	54	13 %
Beleidsadviezen en andere adviezen	4	1 %	5	2 %	2	1 %
Totaal	326	100 %	305	100 %	401	100 %

Akkoord wil zeggen: het plan voldoet op basis van de welstandscriteria aan redelijke eisen van welstand; het wordt met positief advies aan het college van B&W voorgelegd. Bij 'niet akkoord tenzij' wordt een duidelijk omschreven voorwaarde geformuleerd.

Aantal behandelingen nieuwe aanvragen

In 2010 werden 205 nieuwe aanvragen beoordeeld. Het aantal keren dat deze aanvragen behandeld werden tot een eindadvies is als volgt:

adviezen aan B&W	2010		2009		2008	
Bij eerste behandeling akkoord (geen interventie van de welstandsc commissie)	126	62 %	102	53 %	123	53 %
Bij eerste behandeling niet akkoord tenzij (kleine aanpassing nodig)	13	6 %	20	10 %	18	8 %
Bij tweede behandeling akkoord (of niet akkoord tenzij)	27	13 %	35	18 %	43	19 %
Bij derde behandeling akkoord (of niet akkoord tenzij)	18	9 %	16	8 %	16	7 %
Bij een vierde of verdere behandeling akkoord (of niet akkoord tenzij)	1	0 %	5	3 %	7	3 %
Nog in behandeling of definitief niet akkoord of aanvraag ingetrokken	18	9 %	14	7 %	25	11 %
Totaal nieuwe aanvragen*	203	100 %	192	100 %	232	100 %

* Dit zijn alle nieuwe aanvragen exclusief beleidsadviesaanvragen en handhaving aanvragen.

Het aantal keren dat een nieuwe aanvraag 'terug' komt bij de welstandsc commissie geeft een indicatie van het effect van het gemeentelijke welstandsbeleid op de bouwproductie. Het is een indicatie; de preventieve werking (het anticiperen op het beleid vóór de aanvraag wordt ingediend) wordt hiermee bijvoorbeeld niet zichtbaar gemaakt.

Gemandateerde planbehandeling

Van het totaal van 326 planbehandelingen in 2010 werden er 184 door een gemandateerd commissielid of in een kleine commissie uitgevoerd, dat is 56% van het aantal planbehandelingen. De gemandateerde adviseert namens de commissie op basis van de welstandsnota en legt hierover steeds verantwoording af aan de commissie. Een negatief advies wordt altijd alsnog voorgelegd aan de gehele commissie.

Bezoek

Er zijn dit jaar 77 aanvragen behandeld in aanwezigheid van architecten en/of de planindieners.

Gebruik van welstandscriteria

De aanvragen worden steeds beoordeeld op grond van vastgestelde welstandscriteria, welke in een welstandsnota of in aanvullingen in de vorm van beeldkwaliteitplannen zijn opgenomen. Voor de gemeente Bergen is het gebruik van de verschillende soorten criteria als volgt:

welstandscriteria		2010
Gebiedsgerichte criteria	263	81 %
Gebiedsgerichte criteria en sneltoetscriteria	37	11 %
Sneltoetscriteria of criteria voor kleine bouwwerk	17	5 %
Algemene welstandscriteria	3	1 %
Objectgerichte criteria	2	1 %
Objectgerichte criteria voor stolpen	2	1 %
Overige criteria	2	1 %
Totaal	326	100 %

Bestemmingplannen

De aanvragen worden meestal voorafgaande aan de welstandsvergadering getoetst aan het vigerende bestemmingsplan. Indien de aanvraag niet voldoet aan de bestemmingsplanbepalingen wordt vaak een ontheffing verleend. Soms is de ontheffing mede afhankelijk van een positief welstandsadvies. Dit is het geval indien de ruimtelijke kwaliteit als argument voor het verlenen van een ontheffing in het bestemmingsplan genoemd wordt. De plannen voorgelegd aan de commissie hadden wat betreft bestemmingsplan de volgende status:

bestemmingsplannen		2010
Voldoet aan bestemmingsplan	242	74 %
Voldoet niet aan bestemmingsplan, maar gemeente werkt mee aan binnenplanse ontheffing	78	24 %
Aanvraag waarvoor een nieuw bestemmingsplan of projectbesluit nodig is	1	0 %
Bestemmingsplan niet van toepassing	5	2 %
Totaal	326	100 %

Verslag evaluatiegesprek van de Adviescommissie voor Ruimtelijke Kwaliteit Kennemerland met de wethouder van de gemeente Bergen, gehouden op 27-9-2010 in het gemeentehuis van Bergen

Aanwezig:

- Namens de gemeente: de heer A. Hietbrink (wethouder RO), de heer H. Vogel (stedenbouwkundige), de heer J. Schol (plantoelichter), mevrouw B. Detmar (beleidsmedewerker cultuurhistorie)
- Leden van de commissie: de heer R. Reijke (voorzitter), de heer W. Quispel (secretaris-architect)
- Namens de organisatie WZNH: de heer J. Mühren (directeur), mevrouw E. Kanon (beleidscoördinator)

Opening

De heer Reijke opent om 10.00 uur de vergadering. Hij heet iedereen welkom. Aangezien de heer Hietbrink nieuw in functie is, volgt een kennismakingsronde. De heren Vogel en Quispel maken hiervan gebruik door te melden dat dit de laatste keer is dat ze bij het evaluatiegesprek aanwezig zijn. De heer Vogel gaat met FPU en de heer Quispel heeft twee termijnen zitting gehad in de commissie. Per 1 januari 2011 zal een nieuwe architect zitting nemen in de commissie Kennemerland. De heer Hietbrink hoopt dat de gemeente in voorkomende gevallen een beroep kan blijven doen op de heer Quispel.

Er zijn geen toegevoegde punten op de agenda.

Jaarverslag 2009

De heer Mühren legt uit dat het jaarverslag van de commissie een wettelijke verplichting is. Het wordt uiteindelijk aan de Raad aangeboden. De heer Hietbrink heeft het met belangstelling gelezen. Vooral de voorbeelden maken veel duidelijk. Hij ziet ook dat er door de commissie wel eens van de criteria wordt afgeweken. De heer Reijke voegt toe dat een selectie wordt gemaakt om de effecten van welstand te laten zien. Het is ook representatief voor de prettige samenwerking met (de verschillende afdelingen van) de gemeente. Afwijken van de gebiedsgerichte criteria gebeurt als de nota hiervoor mogelijkheden geeft of als er precedenten in de omgeving zijn. Hoewel het in 2009 qua aantal een relatief rustig jaar was, heeft de commissie bijzondere plannen langs zien komen. Geconstateerd is ook dat het bezoek is toegenomen, soms op uitnodiging, maar ook om de commissie te raadplegen als klankbord. De heer Hietbrink geeft aan een commissievergadering te willen bijwonen. De heer Schol zal hiervoor een afspraak maken.

Actuele ontwikkelingen in de gemeente

In Bergen bestaat de Commissie Cultuurhistorische Kwaliteit (CCK). Deze adviseert het college o.a. inzake monumenten. Mevrouw Detmar legt uit dat de gemeente voornemens is om de CCK en de welstandscommissie te laten samenvoegen. Over mogelijke constructies zijn al oriënterende gesprekken geweest met WZNH. Mevrouw Detmar is bezig met een voorstel. Zij zal dit voorstel eerst laten bestuderen door WZNH alvorens het bij het college in te dienen.

De heer Hietbrink licht een aantal ontwikkelingen in de gemeente toe. Voor de kern Bergen is een Q-team actief geweest en zijn burgers betrokken geweest bij het proces. Het is de bedoeling om de conclusies in het voorjaar van 2011 te laten vaststellen door de Raad. Voor de kern Schoorl is intussen een kwaliteitsteam ingesteld. In Egmond aan Zee zijn al een aantal zaken uitgevoerd. Hiermee wordt verder gegaan in 2011. Daarna komt Egmond a/d Hoef aan de beurt. De heer Quispel is vanuit de commissie lid van het Q-team van Bergen. Het is onduidelijk welke status het Q-team nu heeft. Ook is niets bekend over eventuele deelname aan andere kwaliteitsteams. Mevrouw Kanon zal hierover met de heer Van Hout (projectleider namens de gemeente) contact opnemen.

Ervaringen met de welstandsnota

De huidige nota stamt uit 2004. Al een aantal jaren doet de commissie de aanbeveling om de nota te actualiseren en te herzien. Het ontbreken van criteria over detaillering, kleur- en materiaalgebruik wordt als een gemis ervaren. Dit zou per gebied kunnen worden bepaald. Ook de reclamecriteria zijn aan een actualisering toe. Zij zijn vaak niet meer in overeenstemming met de werkelijkheid.

Welstandsbeleid Wabo-proof?

De invoering van de Wabo per 1 oktober 2010 heeft gevolgen voor de welstandsnota en voor de advisering door de commissie. De heer Mühren legt uit dat voor een goed welstandsbeleid welstand en bestemmingsplannen meer op elkaar afgestemd dienen te worden. De nota wordt dan meer een sturingsinstrument naast het bestemmingsplan. De heer Hietbrink geeft aan dat de gemeente Bergen met een grote operatie bezig is met betrekking tot de bestemmingsplannen. Het maken van een nieuwe welstandsnota zal hierdoor dit jaar niet kunnen gebeuren. Op korte termijn is wel een noodzakelijk Waboproof maken van de nota mogelijk. WZNH heeft hiervoor een aanbod gedaan. Ook kunnen WZNH en de commissie betrokken worden bij de totstandkoming van de nieuwe bestemmingsplannen. De heer Vogel ondersteunt dit. Afgesproken wordt dat hij een afspraak zal maken met WZNH voor een plan van aanpak.

Wat verder ter tafel komt

De heer Mühren vertelt over de mogelijkheid om een presentatie over de ruimtelijke kwaliteit te houden voor de Raad. Een dergelijke presentatie is al ooit gehouden in Bergen en werd zeer gewaardeerd. Ook de ontwikkelingen ten aanzien van de Wabo en monumentenzorg kunnen hierin aan bod komen. In verband met de volle agenda van de Raad vindt de heer Hietbrink het een uitstekend idee om dit te doen in het voorjaar van 2011. De heer Quispel voegt toe dat een excursie van de raadscommissie met de welstandscommissie ook van harte aan te bevelen is. Een vorige excursie, door de gemeente georganiseerd, maakte veel van het werk en de advisering duidelijk.

Rondvraag en sluiting

Afspraken

- De heer Schol maakt een afspraak voor de heer Hietbrink om een keer ter vergadering van de commissie bij te wonen.
- Mevrouw Detmar maakt een voorstel voor een geïntegreerde commissie (welstand en monumenten). Dit stuurt zij ter bestudering naar WZNH.
- Mevrouw Kanon neemt contact op met de heer Van Hout ten aanzien van de kwaliteitsteams in de gemeente Bergen.
- De heer Vogel maakt een afspraak met WZNH voor een plan van aanpak voor het Waboproof maken van de nota en voor de koppeling welstand met bestemmingsplannen.
- WZNH neemt contact op met de gemeente voor een presentatie aan de Raad over de ruimtelijke kwaliteit.
- Er zijn geen vragen/opmerkingen meer. De voorzitter sluit de vergadering om 11.10 uur.

Remco Reijke, stedenbouwkundige BNSP

Opleiding: 1983-1990, Technische Universiteit Delft, afdeling bouwkunde, specialisatie Urban Design.

Werkzaamheden: Sinds 1990 zowel werkzaam geweest bij gemeenten (Den Haag, Zaanstad) als bij een particulier bureau (Kuiper Compagnons). Als zelfstandig stedenbouwkundige werkzaam voor diverse publieke en private opdrachtgevers, aan plannen variërend van verkaveling studies tot strategische visies op stadsniveau. Heeft in 2007 met een aantal compagnons Islant, atelier voor stedenbouw, opgericht. Naast deze beroepspraktijk onder andere betrokken bij het Zuid-Afrikaanse SHiFT, een organisatie van architecten, stedenbouwkundigen en managers van woningcorporaties, die zich ten doel stelt de kwaliteit van de sociale woningbouw in Zuid-Afrika op een hoger peil te brengen. Remco Reijke is sinds juli 2006 voorzitter van de welstandscommissie Kennemerland.

Willem Quispel, architect BNA

Opleiding: 1968-1976 Technische Universiteit Delft, afdeling bouwkunde, vakgroep Architectuur.

Werkzaamheden: Na een diensttijd bij het Bouwbureau van de Koninklijke Luchtmacht vanaf 1978 werkzaam geweest als architect medewerker bij enkele architectenbureaus. In 1991 medeoprichter van Plan Architecten te Haarlem. Sinds juli 2004 werkzaam als zelfstandig architect te Aerdenhout. Heeft veel ervaring opgedaan met het vormgeven van complexen met ingewikkelde (vaak industriële) processen o.a. voor het PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland en bij Dierenpark Emmen. Architect van o.a. het golfclubhuis te Almeerderhout, van het waterproductiebedrijf PWN te Heemskerk en van het kantoorgebouw annex garagebedrijf "de Binnenbocht" te Haarlem. Ex voorzitter van de sectie Beeldende Kunst van de toenmalige Culturele Raad Noord-Holland en ex lid/voorzitter van de welstandscommissie Katwijk (Z-H). Willem Quispel is op het ogenblik lid van de welstandcommissie Kennemerland en van de welstandscommissie Heemstede.

Egon Kuchlein, architect

Opleiding: Academie voor Beeldende Kunsten Arnhem afd. architectonisch/omgevingsontwerp, gevolgd door de Academie voor Bouwkunst Amsterdam, architectuur.

Is sinds 2000 werkzaam als zelfstandig architect te Amsterdam en heeft inmiddels een groot aantal woningontwerpen door heel Nederland op zijn naam staan. Onlangs bouwde hij o.a. eigenhandig zijn eigen huis op IJburg. Heeft ook regelmatig opdrachten voor het maken van omgevingsontwerpen, zoals het ontwerp van een recreatieve vaarroute 'de blauwe loper' door Heerhugowaard, Langedijk en Alkmaar n.a.v. structuurplan B+B, in opdracht van projectgroep HAL.